

PTG AS etiske retningslinjer

Innhold

1. Bakgrunn	2
2. Overordnede rammeverk	2
2.1. Implementering og overholdelse av etiske retningslinjer	3
2.2. Overholdelse av lover og forskrifter	3
2.3. Styringsystemer og systematisk arbeid	3
3. Krav til miljø- og forretningsetikk for leverandører	3
3.1. Grunnleggende arbeidsrettigheter	3
3.1.1. Ligestilling og diskriminering	3
3.1.2. Arbeidskontrakter	3
3.1.3. Tvangsarbeid, trakassering og disiplinærtiltak	4
3.1.4. Barnearbeid	4
3.1.5. Lønn og arbeidstid	4
3.1.6. Permisjon og sykefravær	4
3.2. God forretningspraksis	5
3.2.1. Styringsystemer og aktsomhetsvurderinger	5
3.2.2. Korrigerende revisjoner	5
3.2.3. Varsling og rapportering av misligheter	5
3.3. Menneskerettigheter	5
3.3.1. Menneskerettigheter	5
3.3.2. Organisasjonsfrihet og kollektive forhandlinger	5
3.4. Helse- og sikkerhetskrav	6
3.5. Boligforhold	6
3.6. Korrupsjon, bestikkelser og urettferdig praksis	6
3.7. Miljøkrav	6
3.7.1. Minimer avfall, maksimer resirkulering	7
3.7.2. Håndtering av kjemikalier og farlige materialer	7

1. Bakgrunn

PTG AS er forpliktet til de grunnleggende prinsippene om menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og bekjempelse av korrupsjon i hele vår virksomhet. Dette inkluderer også å bygge bærekraftige relasjoner med våre leverandører.

PTG AS sin forsyningskjede strekker seg vidt, og involverer mange leverandører som direkte eller indirekte leverer produkter, råvarer og tjenester til virksomheten. PTG AS engasjerer sine leverandører, ansatte og entreprenører for å bidra til å fremme etisk virksomhet og produkter som er produsert under rettferdige arbeidsforhold.

PTG AS sine etiske retningslinjer for leverandører setter minimumsstandardene som forretningspartnere som produserer eller leverer varer og tjenester for oss må følge. Det gjelder alle våre leverandører som forventes å opptre på en måte som er i samsvar med våre prinsipper og verdier. På samme måte må våre ansatte holde leverandører de jobber med ansvarlige for å handle på en måte som er i samsvar med våre etiske retningslinjer for leverandører. Kravene i disse etiske retningslinjene er basert på FNs Global Compacts prinsipper og på den veiledende standarden ISO 26000 Samfunnsansvar innen områdene menneskerettigheter, arbeidsliv, miljø og antikorrupsjon (se www.unglobalcompact.org for mer informasjon).

Våre forventninger til leverandørens oppførsel i kjøpskontraktvilkår og betingelser angir vår holdning mot enhver bruk av barnearbeid eller annen form for tvangsarbeid, misbruk av ansatte eller korrumpert forretningspraksis ved levering av produkter og tjenester til oss. Kontraktene fastsetter forventninger om lovlig overholdelse av databeskyttelse og personvern, lønn, timer og ansettelsesvilkår, valg av underleverandører, diskriminering, helse/sikkerhet på arbeidsplassen. Ved å bli leverandører aksepterer selskapene våre vilkår og betingelser som inkluderer våre etiske retningslinjer for leverandører, og fra våre leverandører for egne merker forventer vi også at de årlig rapporterer samsvar med disse standardene i kontrakten vår. Alle forretningspartnere må sørge for at deres underleverandører ikke bryter disse standardene ved å etablere og dokumentere egnede kontrollmekanismer.

2. Overordnede rammeverk

PTG AS baserer våre krav hovedsakelig på internasjonalt anerkjente standarder som Verdenserklæringen om menneskerettigheter, FNs barnekonvensjon, gjeldende konvensjoner fra Den internasjonale arbeidsorganisasjonen (ILO) og nasjonal lovgivning. De internasjonalt anerkjente standardene som har bidratt til å inspirere innholdet i denne koden er listet opp nedenfor, og vi foreslår at leverandørene våre gjør seg kjent med disse konvensjonene og deres innhold. Våre krav gjelder uavhengig av ratifiseringen av det lokale landet til den aktuelle leverandøren.

- Verdenserklæringen om menneskerettigheter fra 1948 (UDHR);
- FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter;
- Effektiv avskaffelse av barnearbeid (ILO-konvensjon 138 og 182);
- Avskaffelse av alle former for tvangsarbeid (ILO-konvensjon 29 og 105);
- Avskaffelse av diskriminering med hensyn til ansettelse (ILO-konvensjon 100 og 111);
- Organisasjonsfrihet og effektiv anerkjennelse av retten til kollektiv; forhandlinger (ILO-konvensjon 87 og 98);
- Retten til å organisere seg og kollektive forhandlinger ILO-konvensjonen (ca. 98-1949);
- Rio-erklæringen, Agenda 21;
- Storbritannias lov om moderne slaveri;
- FNs Global Compact.

2.1. Implementering og overholdelse av etiske retningslinjer

PTG AS forventer at leverandører og deres underleverandører skal drive sin virksomhet i henhold til de høyeste standarder, prinsipper og normer beskrevet i disse etiske retningslinjene.

PTG AS vil følge opp etterlevelsen av kravene beskrevet i disse etiske retningslinjene; Dette inkluderer retten til besøk på stedet (f.eks. samsvarsrevisjoner).

PTG AS er villig til å aktivt støtte leverandører og deres underleverandører i tolkningen av prinsippene og kravene som er fastsatt i disse retningslinjene. PTG AS forventer at leverandører kommuniserer disse etiske retningslinjene til ansatte og underleverandører hos alle leverandører på en måte som forstås av alle. I noen tilfeller kan politiske eller kulturelle forhold gjøre det vanskelig å overholde visse krav spesifisert i denne koden. Vi forventer av våre leverandører å kommunisere slike tilfeller og PTG AS vil være åpne for å diskutere alternativer.

2.2. Overholdelse av lover og forskrifter

PTG AS sine leverandører og deres underleverandører skal følge lover og regler i det landet hvor de opererer. Hvis et krav spesifisert i denne koden skulle være i strid med loven i driftslandet, skal loven ha forrang.

Hver leverandør og deres underleverandør er ansvarlig for at alle ansatte får tilstrekkelig informasjon og opplæring i forhold til alle relevante juridiske, regulatoriske og interne krav som gjelder for deres ansettelsesforhold.

2.3. Styringssystemer og systematisk arbeid

PTG AS oppfordrer leverandører og deres underleverandører til å arbeide i henhold til og/eller sertifiseres mot et internasjonalt anerkjent miljøstyringssystem, slik som ISO 14001 eller tilsvarende; et kvalitetsstyringssystem, for eksempel ISO 9001 eller tilsvarende; Styringssystem for sikkerhet og helse, for eksempel OHSAS eller tilsvarende; ISO 26000: Veiledning om samfunnsansvar og standarden for sosial ansvarlighet SA 8000 eller tilsvarende.

3. Krav til miljø- og forretningsetikk for leverandører

3.1. Grunnleggende arbeidsrettigheter

Alle leverandører og deres underleverandører skal følge de grunnleggende ansettelseskravene som er angitt nedenfor.

3.1.1. Likestilling og diskriminering

Ingen form for diskriminering på grunnlag av rase, kjønn, barsel, alder, religion, politiske meninger, nasjonal opprinnelse, sosial opprinnelse, seksuell preferanse eller andre sammenlignbare grunner skal forekomme på arbeidsplassen eller i forretningsforbindelser. Det skal ikke forekomme slik diskriminering i forhold til aktiviteter som rekruttering, lønn, opplæring, forfremmelse og oppsigelse på arbeidsplassen.

I tillegg skal alle ansatte og underleverandører overholde og trues med like rettigheter, på arbeidsplassen og i forretningsforhold.

Med henvisning til ILO-konvensjonene 100 og 111 og FNs konvensjon om diskriminering av kvinner

3.1.2. Arbeidskontrakter

PTG AS samarbeider kun med leverandører som er identifiserbare og juridisk anerkjente arbeidsgivere som bruker anerkjente ansettelsesforhold innenfor et hensiktsmessig institusjonelt og juridisk rammeverk. Arbeidsforholdene i PTG AS sin leverandørkjede skal oppfylle internasjonale arbeidsstandarder eller nasjonal arbeidslovgivning, og kun de arbeidere som har gyldig arbeidstillatelse skal jobbe. Tvangsarbeid eller tvangsarbeid skal ikke forekomme, og det er viktig at arbeidstakere får sammenhengende lønn for utført arbeid, at de har rett til å ta ut ferie og til å avslutte arbeidsforholdet med lønn for utført arbeid. Ansatte som jobber for leverandører skal gis den sosiale og arbeidsmessige beskyttelsen som de har rett til å motta i henhold til nasjonal arbeidslov.

Arbeidstakere har rett til en skriftlig arbeidsavtale der ansettelsesvilkår er oppgitt. Skjulte ansettelsesforhold, der arbeidere i forsyningskjeden feilaktig anses å være selvstendig næringsdrivende eller hvor det ikke er noen juridisk anerkjent arbeidsgiver, er ikke godkjent av PTG AS. Overtid skal ikke brukes til å erstatte ordinært arbeid. Kontrakten skal inneholde grunnleggende ansettelsesvilkår som stilling, lønn, arbeidstid og arbeidsoppgaver.

Med henvisning til Verdenserklæringen om menneskerettigheter, artikkel 23:3

3.1.3. Tvangsarbeid, trakassering og disiplinærtiltak

PTG AS aksepterer ikke tvangs- og/eller tvangsarbeid.

Fysisk avstraffelse eller trussel om det, urimelige disiplinærtiltak, psykiske eller fysiske trusler, verbale overgrep, seksuell eller annen trakassering og krenkelser av en ansatt er helt uakseptabelt.

Med henvisning til ILO-konvensjonene 29 og 105

3.1.4. Barnearbeid

PTG AS er en ansvarlig samarbeidspartner og vurderer nøye aspektet ved ulovlig atferd eller forekomst av barnearbeid. Der ikke annet er angitt i lokal lovgivning, skal personer under 15 år anses som barn og personer under 18 år skal anses som unge. Barn skal beskyttes mot økonomisk utnyttelse og mot å utføre arbeid som kan forstyrre barnets utdanning.

Hvis en leverandør sysselsetter personer mellom 15 og 18 år, skal disse ungdommene ikke få lov til å utføre noe farlig arbeid, inkludert nattarbeid.¹

Hvis barn jobber som lærlinger eller praktikanter, i samsvar med arbeidslovgivningen i driftslandet, må de gis beskyttelse mot enhver utnyttelse. Videre må arbeidsgiver sørge for at arbeidet ikke forstyrrer barnets opplæring, læretiden er begrenset til noen timer per dag, at arbeidet er lett og tydelig rettet mot opplæring og at barnet kompenseres. Bevis på alder må gjennomgås før ansettelse, og dokumentasjon opprettholdes.

Med henvisning til FNs barnekonvensjon, ILO-konvensjonene 79, 138, 182 og ILOs anbefaling 146

3.1.5. Lønn og arbeidstid

Ansatte med samme erfaring og kvalifikasjoner skal ha lik lønn for likt arbeid og like muligheter.

Den statuære minstelønnen er den laveste akseptable; Vi oppfordrer imidlertid våre leverandører til å sikre levelønn for sine ansatte. Lønn må utbetales regelmessig og i tide. Overtid må være i samsvar med nasjonal lovgivning. Trekk i lønn som disiplinærtiltak skal ikke være tillatt.

Alle ansatte skal ha rett til en lønnsklipp som tydelig angir all lønn inkludert overtidskompensasjon, arbeidstimer, fordeler, lovlig fradrag, bonuser og andre relevante stillinger på en forståelig måte.

Arbeidstiden for leverandørenes ansatte vil ikke overstige det maksimale som er fastsatt av gjeldende nasjonal lovgivning. Dersom det ikke finnes slike krav, anbefaler PTG AS som oppdragsgiver at arbeidstiden ikke overstiger seksti timer per uke (12 timer per dag) inkludert overtid. I tillegg anbefaler vi at ansatte får minst én uavbrutt fridag per uke eller to fridager i hver 14-dagersperiode, og skal få betalt årlig ferie.

Med henvisning til ILO-konvensjon 131 og ILO-konvensjon 1 og 14

3.1.6. Permisjon og sykefravær

Alle PTG AS sine ansatte og underleverandører skal gis sine relevante juridiske rettigheter som årlig ferie, sykefravær og fødselspermisjon uten noen form for konsekvenser eller skadevirkninger.

Med henvisning til Verdenserklæringen om menneskerettigheter, artikkel 23:3

---

¹ For mer informasjon, vennligst besøk: <http://www.ilo.org/ipec/facts/ILOconventionsonchildlabour/lang-en/index.htm>

3.2. God forretningspraksis

PTG AS krever at alle våre forretningspartnere og leverandører driver sin virksomhet i samsvar med internasjonalt avtalte standarder for forretningsetikk og alle gjeldende lover mot bestikkelser og korrupsjon. Forretningspartnerne skal ikke gi, tilby, godta eller love å gi noen fordeler av verdi for å oppnå utilbørlige eller utilbørlige fordeler.

3.2.1. Styringssystemer og aktsomhetsvurderinger

PTG AS tror på åpenhet og inviterer våre forretningspartnere til å søke dialog for å bygge bærekraftige løsninger på problemer som kan dukke opp. Leverandører og forretningspartnere forventes å implementere alle nødvendige regler og forskrifter, inkludert skattelovgivning, samt å oppbevare nødvendig dokumentasjon for å kunne sikre overholdelse av prinsippene fastsatt i disse etiske retningslinjene og relevant lovgivning. Dette inkluderer et fungerende overvåkingssystem som indikerer klare ansvarsområder og prosesser og ved behov riktige overvåkings- og revisjonsprogrammer for leverandørenes egen verdikjede. Funksjonen og kvaliteten på leverandørens eget styringssystem bør stå i forhold til størrelsen, kompleksiteten og risikomiljøet i leverandørens virksomhet. Leverandører skal sikre og overvåke at egne leverandører og underleverandører overholder disse retningslinjene eller, der det er aktuelt, sine egne tilsvarende etiske retningslinjer. PTG AS forbeholder seg retten til å undersøke disse styringssystemene på forespørsel og til å foreta due diligence av leverandører og deres nettverk av selskaper.

3.2.2. Korrigerende revisjoner

Revisjoner tar sikte på å identifisere hull mellom innholdet i disse etiske retningslinjene og den faktiske praksisen og forholdene på bakken. Under revisjoner krever PTG AS full tilgang til alle områder av lokalene, til alle dokumenter og til alle ansatte for intervjuer. Vi krever også retten til å gi ansatte våre kontaktopplysninger.

Den reviderte partneren vil få mulighet til å foreslå og implementere en korrigerende handlingsplan. PTG AS vil følge opp gjennomføringen av planen og verifisere at brudd er påsett. En leverandør eller forretningspartner som ikke gjennomfører bærekraftige forbedringer innen den fastsatte tidsrammen, vil sette forholdet til oss i fare. Manglende vilje til å samarbeide eller gjentatte alvorlige brudd på disse retningslinjene og/eller lokal lovgivning kan føre til redusert virksomhet og til slutt avslutning av forretningsforholdet vårt.

3.2.3. Varsling og rapportering av misligheter

I forbindelse med leverandør-/forretningsforholdet, hvis leverandøren, dens ansatte, dens leverandører eller andre interessenter mener at vilkårene i disse PTG AS-retningslinjene for leverandører ikke blir overholdt, eller at PTG AS ikke opptrer i samsvar med sine egne etiske retningslinjer, oppfordrer vi til at alle slike bekymringer tas opp via rapporteringskanalen.

3.3. Menneskerettigheter

3.3.1. Menneskerettigheter

PTG AS forventer at leverandørene og deres underleverandører støtter og respekterer beskyttelsen av internasjonalt erklærte menneskerettigheter og sikrer at de ikke er involvert i brudd på menneskerettighetene.

3.3.2. Organisasjonsfrihet og kollektive forhandlinger

PTG AS forventer at leverandørene og deres underleverandører anerkjenner og respekterer de ansattes rettigheter til å danne og melde seg inn i fagforeninger etter eget valg og til å forhandle kollektivt. I situasjoner eller land der loven begrenser rettighetene til organisasjonsfrihet og kollektive forhandlinger, skal det legges til rette for parallelle virkemidler for uavhengig og fri organisering og forhandlinger for alle arbeidstakere. Det skal sikres at representanter for arbeidstakere har tilgang til sine medlemmer på arbeidsplassen.

Med henvisning til ILO-konvensjonene 87, 98, 135 og 154

3.4. Helse- og sikkerhetskrav

PTG AS sine leverandører og deres underleverandører skal sørge for et trygt, sunt og forsvarlig arbeidsmiljø for sine ansatte. PTG AS sine minimumskrav er:

- Gravide kvinner skal være tilstrekkelig beskyttet og ha tilstrekkelig plass til integritet.
- Arbeidsulykker og skader skal minimeres og elimineres.
- Beredskapsrutiner skal dokumenteres, kommuniseres og trenes og ved behov også oppdateres.
- Evakueringsplaner og beredskapsveier skal være synlige i hele anlegget.
- Arbeidstemperatur, støynivå og luftkvalitet skal være i samsvar med lokal lovgivning. Riktig personlig verneutstyr (PPE) skal brukes når det er nødvendig og nødvendig.
- Der det er relevant, krever PTG AS også at leverandørene sikrer kvaliteten på boliger, og andre velferdsforhold, som trygt drikkevann, kantiner og tilgang til medisinske tjenester.

Med henvisning til ILO-konvensjon nr. 155, ILO-rekommandasjon nr. 164 og ILOs retningslinjer for helse og sikkerhet på arbeidsplassen (ILO-OSH-2001)

3.5. Boligforhold

Boarealet per ansatt skal oppfylle lovbestemte minimumskrav, være hygienisk, trygt og tilby tilfredsstillende personlig integritet. Egnede krav til sikkerhet på arbeidsplassen er også viktige.

3.6. Korrupsjon, bestikkelser og urettferdig praksis

PTG AS tolererer ikke korrupsjon, bestikkelser, svindel og urettferdig praksis som kan begrense PTG AS forventer at alle partnere bruker den høyeste standarden for moralsk og etisk oppførsel og respekterer alle gjeldende lover og forskrifter innen forretningsatferd. Leverandører og forretningspartnere skal ikke delta i eller tolerere noen form for korrupsjon, bestikkelser, utpressing eller underslag. Leverandører skal ikke tilby eller akseptere noen fordeler eller andre midler for å oppnå utilbørlige eller utilbørlige fordeler. Slike utilbørlige fordeler kan omfatte kontanter, ikke-monetære gaver, fornøynelsesreiser eller tjenester og fasiliteter av annen art. Leverandører og forretningspartnere skal etablere og implementere passende retningslinjer mot bestikkelser og antikorrupsjon, som involverer alle forretningsområder i deres respektive virksomhet. Ethvert forsøk på ulovlig å påvirke PTG AS' ansatte, andre forretningspartnere eller markedsaktører i prising, markedsandeler eller lignende forhold vil bli gransket og føre til passende konsekvenser. PTG AS sine ansatte skal ikke motta, tilby eller foreta uretmessige utbetalinger. Gi heller ikke annen kompensasjon til noen person eller noen organisasjon med det formål å oppmuntre dem til å handle i strid med foreslåtte plikter.

PTG AS og dets leverandører og deres underleverandører skal ikke opptre i strid med gjeldende konkurranselovgivning i hvert land der de har virksomhet, markedsfører sine produkter eller gjør forretninger med kunder og/eller leverandører. Deltakelse i karteller eller annet ulovlig samarbeid med konkurrenter, kunder eller leverandører som begrenser eller vrir konkurransen er strengt forbudt.

PTG AS leverandør og deres underleverandør som er eksponert for noen av aktivitetene nevnt ovenfor, skal rapportere slike aktiviteter til PTG AS. PTG AS og dets leverandør vil deretter iverksette ytterligere tiltak mot slik virksomhet.

Med henvisning til FNs konvensjon mot korrupsjon (UNCAC)

3.7. Miljøkrav

PTG AS streber etter å minimere negativ miljøpåvirkning fra sin virksomhet og aktiviteter. Selskapet streber også etter å optimalisere ressursbruken og finne nye løsninger.

PTG AS sine leverandører og deres underleverandører skal forebygge alvorlig miljøforurensning, alltid ta hensyn til føre-var-prinsippet og bruke den sikreste prosessen eller materialet fra et miljømessig synspunkt. Leverandøren og dennes underleverandør må ha relevante miljøtillatelser og konsesjoner for sin virksomhet.

Avklaringer: Alvorlig miljøforurensning skal forstås som forurensning som sannsynligvis vil spre seg mye fra stedet og hvor effektene vil være svært vanskelige eller dyre å korrigere.

3.7.1. Minimer avfall, maksimer resirkulering

Avfall av alle typer, inkludert vann og energi, skal reduseres eller elimineres ved kilden eller ved praksis som modifisering av produksjons-, vedlikeholds- og anleggsprosesser, materialerstatning, bevaring, resirkulering og gjenbruk av materialer.

3.7.2. Håndtering av kjemikalier og farlige materialer

Kjemikalier som brukes må være i samsvar med Reach-forskriftene (Sjekk de berørte stoffene under: http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp).

Kjemikaliebeholdere må være riktig merket og oppbevares trygt. Kjemiske og andre materialer som utgjør en fare, hvis de slippes ut i miljøet, skal identifiseres og håndteres for å sikre sikker håndtering, flytting, lagring, resirkulering eller gjenbruk og avhending.

Med henvisning til ILO-konvensjon nr 170 og REACH-regelverket